

ÎNCHEIERE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Andrei Niculiță, reprezentat de avocatul Alexandr Curtev,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Niculiță împotriva lui Andrei Codița privind încasarea prejudiciului material și, cererea reconvențională înaintată de către Andrei Codița împotriva lui Andrei Niculiță privind încasarea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a ț ă :

La 07 noiembrie 2017, Andrei Niculiță a adresat cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Codița cu privire la încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în primăvara anului 2010, a predat la stîna de oi 21 de ovine mulgătoare lui Andrei Codița pentru a le pășuna, iar dînsul a plecat peste hotarele R. Moldova, unde s-a aflat pînă în anul 2012. Vara revenea la domiciliu și achita lui Andrei Codița pentru pășunatul oilor și primea laptele necesar.

În anul 2012 a solicitat pîrîtului să-i întoarcă ovinele, dînsul însă a refuzat invocând că urmează să-i achite suma de 20 000 de lei pentru iernatul ovinelor.

În anul 2016 repetat s-a adresat către Andrei Codița să-i restituie 21 de capete de ovine, dînsul însă i-a comunicat că nu mai are nici o ovină de a sa.

La 18 iulie 2017 a adresat plîngere la IP Basarabeasca pe faptul refuzului restituirii ovinelor, în faptele lu Andrei Codița fiind constatată comiterea unei fapte contravenționale pentru care a fost sancționat în baza art. 335 alin. (1) Cod contravențional. Tot atunci a solicitat lu Andrei Codița să-i restituie prețul ovinelor și venitul ratat pe care îl estimează la 78 110 de lei, însă fără rezultat.

A solicitat Andrei Niculiță încasarea din contul pîrîtului Andrei Codița prejudiciului material în sumă de 78 110 de lei.

La 19 februarie 2018 Andrei Codița a depus cerere reconvențională împotriva lui Andrei Niculiță, solicitând încasarea sumei de 137 760 de lei, cu titlu de prejudiciu material și cheltuielile de judecată în mărime de 5000 de lei.

În motivarea cererii reconvenționale Andrei Codița a indicat că în anul 2010 Andrei Niculiță l-a rugat să aibă grijă de 21 ovine, deoarece pleacă peste hotare. S-au înțeles în privința achitării pentru munca depusă, dar Andrei Niculiță i-a achitat doar până în anul 2012, după care a încetat să mai achite.

A menționat că în anul 2016 din motivul neonorării obligațiilor de către Andrei Niculiță cu privire la achitarea muncii prestate pentru îngrijirea celor 21 de ovine, dînsul a refuzat predarea animalelor. Andrei Niculiță s-a adresat la poliție, fiind sancționat contravențional la acel moment și a achitat amenda.

A relatat că în prezent, Andrei Niculiță a luat cele 21 de ovine, dar nu i-a achitat pentru munca depusă timp de 5 ani, din care motiv s-a adresat cu prezenta cerere în judecată.

Prin hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de Andrei Niculiță împotriva lui Andrei Codița privind încasarea prejudiciului material în mărime de 78 110 de lei.

S-a dispus încasarea din contul lui Andrei Niculiță în folosul statului a taxei de stat în mărime de 2343,30 de lei,

Cererea reconvențională înaintată de către Andrei Codița către Andrei Niculiță privind încasarea sumei de 137 760 de lei, cu titlu de prejudiciu material a sumei de 5000 de lei, cheltuieli de judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat din contul lui Andrei Codița în folosul statului taxa de stat în mărime de 4132,80 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a constatat că reclamantul Niculiță Andrei la stabilirea raportului obligațional în raport cu pîrîtul Codița Andrei nu a respectat forma contractului prin care urma să stabilească drepturile părților, obligațiile reciproce ale părților, termenii de execuție și termenii de achitare, suma serviciilor și/sau costurilor și cheltuielilor, obiectele de execuție, persoana responsabilă pentru efectuarea lucrărilor, pentru prestarea serviciilor invocate de către reclamant în vederea executării obiectului litigant.

La fel instanța a atestat faptul că între Andrei Niculiță și Andrei Codița nu a fost întocmit nici un act de primire-predare a animalelor, pentru a aprecia apariția drepturilor și obligațiilor reciproce. Astfel, la caz nu sunt respectate nici o condiție necesară pentru identificarea și constatarea temeiurilor apariției drepturilor și obligațiilor juridice civile între participanții la raporturile civile.

Acțiunea reconvențională a fost respinsă pe aceleași motive or, Andrei Codița nu a prezentat nici un act de primire-predare a animalelor, pentru a aprecia apariția drepturilor și obligațiilor reciproce.

Prin decizia din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, s-au respins ca nefondate apelurile declarate de Andrei Niculiță și de avocatul Aliona Rozlovan în interesele lui Andrei Codița, cu menținerea hotărîrii din 19 februarie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin circumstanțele de fapt importante pentru soluționarea pricinii, a aplicat corect normele de drept material la judecarea cauzei, a emis o hotărîre legală și întemeiată.

La 05 februarie 2019 Andrei Niculiță, reprezentat de avocatul Alexandr Curtev, a declarat recurs solicitând casarea deciziei din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

A indicat că în conformitate cu ordonanța procurorului Andrei Codița la 15 august 2017 a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.335 alin. (1) Cod contravențional, și anume în baza acestei ordonanțe Andrei Niculiță solicită încasarea prejudiciului cauzat prin contravenție în sumă de 78 110 de lei, în temeiul art. 14 și art.1398 alin. (1) Cod civil.

La fel instanța de apel a aplicat incorect legislația referitor la încasarea taxei de stat, deoarece potrivit art. 85 Cod de procedură civilă, de taxa de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamantii în acțiunile de reparație a daunei materiale cauzate prin infracțiune.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces conform scrisorii de însoțire la 03 decembrie 2018 (f.d. 119), fiind recepționată de partea recurentă la 06 decembrie 2018 (f.d. 122).

Astfel, recursul declarat de Andrei Niculiță, reprezentat de avocatul Alexandr Curtev, la 05 februarie 2019, a fost depus în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 08 aprilie 2019, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de Andrei Niculiță, reprezentat de avocatul Alexandr Curtev, cu înștiințarea de a depune referință la recurs.

La 26 aprilie 2019 Andrei Codița a depus referință la cererea de recurs depusă de Andrei Niculiță, reprezentat de avocatul Alexandr Curtev, prin care a solicitat declararea cererii de recurs ca fiind inadmisibilă.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Niculiță, reprezentat de avocatul Alexandr Curtev, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Niculiță, reprezentat de avocatul Alexandr Curtev, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și

concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Andrei Niculiță, reprezentat de avocatul Alexandr Curtev.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Andrei Niculiță, reprezentat de avocatul Alexandr Curtev.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh